

## **ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ТВОРЧО-РОЗВИВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Головним змістом освіти XXI століття має бути виховання «здатної до самоосвіти і саморозвитку особистості, яка вміє використовувати набуті знання і вміння для творчого розв'язання проблем, критично мислити, опрацьовувати різноманітну інформацію, прагне змінити на краще своє життя і життя своєї країни». Тепер перед школою постає важливе завдання: так організувати процес навчання, щоб випускати у велике життя молодь, здатність і вміння якої відповідали б вимогам часу. На наш погляд потенційні можливості у розв'язанні цього завдання належать творчо-розвивальним технологіям навчання, зокрема інтерактивним. Це і визначає актуальність статті.

Вперше термін «педагогічна технологія» згадується у 20-х роках ХХ ст. у працях з педології, що ґрунтувалися на ідеях рефлексології (І. П. Павлов, В. М. Бехтерев, А. А. Ухтомський, С. Т. Шацький). Цей термін було використано в Педагогічній енциклопедії 30-х років. У ній «педагогічна техніка» розглядається як сукупність прийомів і засобів, спрямованих на чітку й ефективну організацію навчальних занять.

Серед сучасних науковців над проблемою педагогічних технологій працюють В. П. Беспалько, С. У. Гончаренко, М. В. Кларин, Т. С. Назарова, Г. К. Селевко, П. І. Сікорський, В. Ф. Паламарчук, О. М. Пехота та ін.

Проте проблема застосування творчо-розвивальних технологій саме у початковій школі залишається мало дослідженою. Мета статті: теоретично обґрунтувати, що інтерактивні технології навчання належать до творчо-розвивальних технологій.

Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що «Технологія» – слово грецького походження, яке в оригіналі означає «знання про майстерність». Технологія в процесуальному значенні відповідає на запитання: «Як зробити, з чого і якими засобами?» У філософії під технологією розуміють засіб досягнення визначеної мети, процес перетворення будь-якої діяльності тощо [1].

Педагогічна технологія повинна мати чіткі процесуальні характеристики, тобто настільки послідовно і недвозначно описувати, як і що слід робити, щоб кожний учитель, застосовуючи її, гарантовано досяг запланованого результату [3, с. 216–219].

Творчо-розвивальна технологія – один з видів педагогічної технології. Основна мета творчо-розвивальних технологій – розвиток творчого потенціалу учнів.

Загальноприйнятими є такі характеристики творчості:

- перетворення явищ, предметів, процесів діяльності або їх образів, чуттєвих чи розумових;

- новизна, оригінальність продукту творчості (нової ідеї, системи дій, невідомих закономірностей тощо).

У структурі творчо-розвивальних технологій слід виділити такі складові: а) концептуальна основа; б) творчі компоненти: інформаційно-пізнавальний конфлікт; розв'язання інформаційно-пізнавального конфлікту на основі гіпотетичного мислення; в) змістова частина: цілі й завдання навчання; зміст навчального матеріалу; г) процесуальна частина: методи й форми навчальної діяльності учнів; методи й форми діяльності вчителя; д) діагностика та корекція навчальної діяльності.

Дослідження показало, що до творчо розвивальних технологій навчання відносяться інтерактивні, які передбачають діалогічність, діяльнісно-творчий характер, підтримку індивідуального розвитку дитини, надання їй самостійності в прийнятті рішень, творчості, вибору змісту й способу навчання та поведінки. Можна сказати, що саме інтерактивні технології навчання здатні забезпечити особистісно орієнтовану освіту, викликати інтерес до навчання учнів [2].

Ми дотримуємося думки О. І. Пометун, що інтерактивні технології навчання – це такі технології, за яких засвоєння матеріалу відбувається в результаті спілкування між тими, хто вчить і хто вчиться, тобто між тими, хто має певні знання й досвід, та тими, хто їх набуває. В процесі такої організації навчально-пізнавальної діяльності, її учасники (опановують) набувають усіх видів людської діяльності, тобто мети й змісту навчання. Проте в цьому випадку засвоєння людської діяльності відбувається в процесі спілкування й через спілкування [2].

Технології інтерактивного навчання дають змогу учням:

- краще засвоювати знання;
- формулювати власну думку, правильно її висловлювати, доводити свою точку зору, аргументувати й дискутувати;
- аналізувати навчальну інформацію, творчо підходити до засвоєння навчального матеріалу;
- знаходити спільне розв'язання проблеми;
- розвивати навички проектної діяльності, самостійної роботи, виконання творчих робіт.

Можна зробити висновок, що інтерактивні технології навчання містять компоненти, що характеризують їх як творчо розвивальні.

### **Список використаних джерел**

1. Пед. енциклопед. словарь / гол. ред. Б. М. Бим-Бад. – М., 2002. – 453 с.
2. Пометун О. І. та ін. Інтерактивні технології навчання: науково-методичний посібник / за ред. О. І. Пометун. – К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.

Савченко О. Я. Дидактика початкової школи. – К.: Генеза, 1999. – 366 с.